

Varite, varite se z žerjavico staníša gréti!

Spet je ogljeni púh mlado deklé zadušil. Pred sv. 3 kralji greste Roza in Jovana, hčeri Matijata Godna, kmeta pri sv. Katarini nad Teržičem, ob devetih zvečer spat. Drugo jutro, na sv. tréh kraljev dan, ju mati že ob štirih k prvi maši kliče, in kér se ji nobena ne oglasi, gré in spavnico odpré. Gróza jo spreléti, ko ji hud puh skorej sapo vzame in ko vidi svoji hčeri v smertni nevarnosti. Neutegama obedve iz spavnice nesó in urno po zdravnika pošljejo, kateri si je na vso moč prizadeval, da bi ju smertni nevarnosti odtel; todé pri Rozi, 29 lét stari deklini, je bilo vse zastoj; Jovano je pa še le čez 14 ur k življenju obudil. Ta je zdej povedala, de je bila Roza zvečer okoli šestih pisker živiga kovaškiga oglja v spavnico prinesla, jo dobro razgreti, kteriga je pa, predin ste šle spat, zopet vùn nesla. Po večerni molitvi, nič hudiga mislijoči, ste v razgreti spavnici sladko zaspale, kjer se jima je bila imenovana nesreča pripetila.

De bi se pač ta žalostna prigodba povsod razglasila in ljudi učila, kakó nevarno je v tacihi hišah spat, ki so bile z žerjavico razgrete, ktera človeka zaduší.

Istrijski Slovenci

med Teržaskim in Reškim morjem.

(Dalje.)

Kar pobožnost naših Slovincov zadene, se razodeva pri vsakim delu, pri vsaki priložnosti, posebno pa pri kerševanju, pri ženitvah in pri pogrebi, česar se bode vsak kmalo lahko prepričal. —

Nar bolj pa jih moram pohvaliti zavoljo njih postrežnosti in prijaznosti do popotnikov, ktera se večidel tudi med drugimi Slovenci najde. Nej je Slovenec ali Lah, Nemec ali kdor hoče, samo de pride v hišo našiga kmeta, se mu, če ne družiga, precej kruha in vina ponudi; pa zlo bi se tudi popotnik zameril, ako bi ne hotel piti, kadar se mu, ponudi; mislijo si, de nima zaupanja va-nje, in zavoljo tega tudi oni njemu ne virvajo, kér imajo ta pregovor: „Čovik braz vire, vire ni je dostojan.“ — Kadar pa kdo z njimi prijazno govori, posebno če jim ponudi duhana (tabaka), so berž z njim prijetli, in radi mu postrežejo, kolikor jim je mogoče. Zmiraj se domišljujejo beséd našiga Izveličarja, de „kdor sprejme ubogiga brata, njega sprejme.“ Lepo je viditi, kako radi, čeravno sami ubogi, podelijo siromaku, in kadar se jim v cerkvi napové, de je oginj ali kakošna druga nesreča uboge zadéla, jim po svoji moči pripomorejo. —

Naši Slovenci radi spoštujejo tiste, kateri so gospodskiga ali plemenitiga rodú, če se le dobro ponašajo. Prevzetnežev in bahačev (oholih) pa ne morejo terpeti, in se radi iz njih rugajo. En izgled tega nam pové časopis „Istria“ v 26. in 27. listu pretečeniga léta. Prišli so namreč neki kmetje v mesto, ter so šli kavo pit. Bil je pa v kavarnici eden tistih bahačev, kateri nimajo drugiga dela, kakor samo Bogu vreme (čas) krasti in rugati se iz iskerniga (bližnjiga) svojiga. Bahač z veliko brado — in to se vé — z ojštogami na nogah, se je počel njim rugati, rekoč: „Sada, kad i kmet počel jest kavu piti, budemo mogli mi drugi na duplo bolj drago ga platiti.“ — Pa lepo jo štorkež po nosu dobí, — ravno praviga je staknil; vstal je namreč eden izmed kmetov, kateri ni imel ravno toliko prazne slame v glavi, kakor je uni bahač mislil, se mu odkrije, in pohlevno reče: „Pravo imaste, gospodine! jer i turkinja (tursica) se plati jur drago, kada gospoda počeli su jesti polentu.“ — Molčal je bahač, in se je z dolgim nosom proč pobral, misleč si, de, kdor išče, ta najde. —

(Konec sledi.)

Od šolskih reči.

Kér smo prepričani, de Novice, ki nas k vsimu dobri in koristnemu tako skerbljivo spodbadajo, rade oznanujejo, kar se po kmetih veseliga in dobriga godí, naj povedó svojim bravcam kakó se je lani tudi Adlešiška šola pod Metliko obnesla. Gotovo bojo šolski prijatli z velikim veseljem slišali, kakó pridno se šole clo po hrovaških mejah Ljubljanske škofije razširjujejo, in kakó vneto jih nekteri duhovni gospodje povzdigujejo in ljubezen do poduka v mladih sercih zmerej bolj vnamajo. Med takimi hvale vrednimi gospodi so pač tudi gosp. Jakšič, kaplan v Adlešču. *) Pri drugih opravkih so še celo pretečeno léto vsak dan po 2 uri otroke v potrebnih rečeh skerbno učili; otroci, ki o vsih Svetnikih 1846 še čerke poznali niso, so pri jesenski očitni skušnji 1847, vpríčo gospod-fajmoštrov, kaplanov in eniga Ljubljanskiga bogoslovca, krajnsko natisnjeno in pisano tako gladko brali, de nam je pač vsim pričijočim v serce seglo, posebno ko so na prašanje gospoda kaplana brane povésti svetiga pisma tako lepo povedati vedli. S práv velikim veseljem smo ogle dovali tudi čedno pisanje 13 šolarjev, ki nam je bilo na mizo položeno. — Po dokončanim izpraševanju, pri kterim so se fantiči tako lepo podučene skazali, smo se očitno prepričali, de denarji niso zaverženi bili, ki so jih gospod kaplan za toliko lepih molitevskih bukvic iz lastniga potroška razdaval in ktere bukvice so jim, kakor so pripovedovali, sami častitljivi knezo-škofijski kaplan izbrali in poslali. Od téh duhu mladosti primerjenih bukvic so gospod kaplan za svoje učence po ene in dve po stopnji njih pridnosti in zadržanja lepó z doloženim iménam povezali in za podarenje pred nas položili. Častitljivi gospod fajmošter Kobav so pa še z doklado lastnih trojih bukvic vsim po stopnji naznamovanim učencam te lepe darila slovesno podelili. — Potem gospod kaplan še posebej vsacimu šolarju bukvice od miloserčnosti do žival podajo, in še ni bilo konca. Poslednjič šolski prijatelj, grajšinski oskerbnik gospod Hočevár, vprašaje: kateri je bil vender nar pridniši, v žep sežejo in mu sreberno darilo podelé, kteriga je bil pridni in bós šolarček tudi potreben. — Ménim, de je to praznično šolsko obhajilo vse prebivavce te fare, kjér se nikoli taciga očitniga izpraševanja in darovanja ni bilo, močno spodbodlo, svoje otroke pridno v šolo pošiljati!

Iz Laškiga.

Obljubi svoji zvést Vam pošljem té verstice iz Laškiga: Naš presvitli Cesar so po ukazu iz Dunaja 9. prosénca terdno sklenili, gerdimu obnašanju neke razvujzdane in nespametne trume na Laškim konec storiti, in so tedej po predstojniku dvorniga vojništva to reč našimu vikšimu generalu (vojnimu maršalu) grofu Radeckitu izročili.

V dokladi Vam tedej v nemškim jeziku to povelje našiga nar vikšiga zapovednika v Milani pošljem, ktero je bilo po Lombarško-Beneškim kraljestvu 15. prosénca oznanjeno, in ktero je takó lepo pisano, de mora serce vsaciga vojaka skozi in skozi vneti.

Tudi naš domorodni regiment pod poveljem slavniga grofa Radeckita stoji, zatorej bo gotovo vsim Krajnecam močno vstreženo, té besede slišati, ktere tudi nam vojakam in sinovam krajnskiga rodú veljajo, ktere je ukaz našiga presvitliga Cesarja Ferdinanda na Laško poklical.

*) Ta gospod, kteriga je cela fara serčno ljubila in spoštovala, so po vikšim poklicu Adlešič zapustili. Bog jim daj srečo in svoj blagoslov, kamorkoli se krenejo, veliko dobriga doprinese! V Adlešču pa naj postavljeni kvas šolskiga izobraženja tudi prihodnjič veselo vré in kipi!

Vredništvo.